

EL CRITERI QUALITATIU EN EL SUFRAGI

Es cosa fàcil la denigració del criteri quantitatiu aplicat al sufragi universal. Però quan s'ha prescindit d'aquest criteri i s'ha adoptat, en principi, el criteri qualitatiu, els partidaris d'aquest altre comencen a patir. Quina ha d'ésser la fórmula pràctica per establir la intervenció electoral dels ciutadans les diferències de qualitat? És evident que hom no pot graduar o mesurar objectivament la capacitat, la valua, l'honestat dels homes. Un criteri rigorós de ponderació qualitativa ens portaria a la fixació d'un diferent poder electoral per a cada home. I com que això no és possible, els partidaris del criteri qualitatiu, fugint de la comprovació directa i individual de les capacitats i de les valors humans, s'atenen a allò que podriem anomenar els senyals exteriors.

Una fórmula qualitativa la trobem en l'anomenat vot plural. Segons aquesta fórmula, es concedeix a determinades categories de ciutadans, no pas el vot únic concedit generalment, sinó dos, tres o més vots. Hom adopta com a base de la pluralitat de vots la possessió de títols, els estudis, la riquesa, la nissaga o la situació social. Segons la fórmula de la cultura, un simple ciutadà tindrà un vot; però si és batxiller, per exemple, en tindrà dos, i si ha cursat una carrera en tindrà tres. La fórmula de la riquesa estableix una relació entre el dret de vot i la fortuna o la contribució que es paga. Encara hi ha una altra fórmula, que ha tingut molts defensors a França mateix, i que consisteix en el vot familiar, en virtut del qual els pares de família tindrien més unitats de vot que no pas els solters.

Si examinem aquestes fórmules, comprovarem que no són garantia d'cert, ni són expressió de justícia. El cas dels analfabets és un dels que demostren clarament la manca de base sòlida en el criteri qualitatiu. Entre els que saben de lletra hi ha una gran part de gent que són, segons una frase que ha fet fortuna, analfabets de segon grau. I aquests acostumen a tenir una intel·ligència i un sentit pràctic inferiors als de la massa dels analfabets autèntics. Qualsevol pot fer la prova comparant uns quants pàgines que no saben de llegir ni d'escriure, amb uns quants menestrals que saben tot just escriure una carta o llegir un diari. La comparació resultarà favorable als primers. D'altra banda, hi ha una cruel injustícia en el fet que l'Estat exerceixi el dret de sufragi els analfabets, o els doni menor quantitat de vot, després d'ésser ell, gairebé sempre, el culpable de l'existència de l'analfabetisme. Així mateix, la possessió d'un títol escolar o professional, no solament no és garantia de superioritat d'intel·ligència, sinó que moltes vegades és fruit del privilegi dels rics, que poden dedicar l'adolescència i la joventut als estudis, mentre la gent humil han de dedicar-les al treball.

Si el criteri qualitatiu de la instrucció o dels estudis està marcat, alhora, de justícia i de justesa, molt més ho ha d'estar el criteri qualitatiu de la riquesa o de la participació contributiva a les càrregues públiques. Avui apareix com un greuge a la dignitat humana l'establiment d'un privilegi concedit a la riquesa en el sufragi, damunt dels altres privilegis socials de què encara es gaudeix, i a despit de la tendència socialment nivelladora dels nostres dies.

Tampoc el criteri qualitatiu en forma de vot familiar ens sembla gaire defensable, tot reconeixent que té una base menys anti-democràtica i més noble que les fórmules anteriors. Molt més just que donar al pare de família dos o tres o quatre vots, conferint-li així la representació política de la muller i els fills, és el donar el vot a les dones i el rebaixar l'edat electoral, puix que d'aquesta manera s'obté el vot directe i personal dels elements de la família que hom pretén acumular electoralment en el cap de casa.

Totes les fórmules qualitatives a les quals hem al·ludit, han tingut, i algunes tenen encara, una realització efectiva en el règim electoral dels Estats. I qualsevol que hagi estudiat aquest problema en la història contemporània i en la política actual, haurà de reconèixer que l'aplicació de les dites fórmules ha estat discutidíssima i ha encès plets polítics interns, els quals s'han resolt quasi sempre en un sentit favorable al sufragi universal, igual, individual i directe. Aquest sufragi, en veritat, no és exclusivament quantitatiu. Materialment, un home és un vot dins les urnes o les capses de votació. Però en tot el vast moviment que precedeix l'acte material de dipositar el butlletí, entren en joc totes les diferències qualitatives que entre els homes hi ha realment.

FULL DE DIETARI LA POLITICA

PER QUE NO EN FEIEN UN LLAC?

Fa pocs dies alguns veïns de Vallcarca es varen planyer de l'estat d'aquella zona que es troba llur barriada. No he estat mai al fons de la vall de Vallcarca; sempre l'he vista des de l'avinguda República Argentina i gairebé sempre de dalt estant dels tramvies que hi passen. Sospito, no obstant, que els veïns tenen tota la raó i que la vall de Vallcarca té moltes coses que li donen un caràcter especial i que li donen un valor que no té cap altra vall de Barcelona. No és just; és clar que no és just. Però en aquesta ciutat on hi ha tantes coses a mig fer hom s'ho explica.

Ja, almenys, cada cop que veig l'estat de la vall de Vallcarca no em puc estar de pensar: "quina llàstima que així no sigui un llac!". Parla tan bonic un llac, o, si més no, un riu entre el Putxet i els turons de l'altra banda. Per contra, aquesta barriada enclosa, i sota la coïncidència d'un pont, mai serà una cosa satisfactòria. L'algu ho resoldrà tot de la millor manera imaginable".

Aquesta recança meua és possible que de primer autuvi no faci cap goig als propietaris de Vallcarca. No s'entendrien, tanmateix. La meua recança és d'ordre exclusivament pràctic; no figurarà mai en cap pla d'urbanització. Entenc que hi hauria, l'algu, a Barcelona, va tan encasat!

Carles Soldevila

COMENTARI D'ACTUALITAT

Retallam de la carta de Madrid d'ahir de El Diario de Barcelona:

"Resulta qüestionable que el Govern cede, com se diu en termes vulgars, per los cabellos la ocasió que li brindan los acontecimientos de Barcelona y Navarra para proclamar la necesidad de mantener indefinidamente el estado excepcional y con el el disfrute del poder por largo tiempo; por lo que así piensan, poseen una pequeña dosis de espíritu semejante a la del famoso tío Cándido, personaje creado por Pérez Galdós, el cual afirmaba que el incendio de Zaragoza durante el sitio de la invicta ciudad, fruto de las maquinaciones de los carboneros. Conviene elevar un poco el pensamiento hasta colocarlo sobre las ruindades y miserias de la política. El Gobierno, seguramente, al proceder como lo hace, no obedece a ninguna mira interesada y egoísta, sino sólo al deseo de defender a la sociedad española de las asechanzas de la anarquía."

LA COMISSIO DE MANDATS DE LA S. DE N.

Ginebra, 13. — La Comissió de mandats de la Societat de Nacions ha acabat la seva tasca, després d'un minuciós examen del mandat anglès a Palestina, declarant-se favorable a la limitació de la immigració hebrea. — Havas.

D'ITALIA

Socialistes i comunistes empenen nova campanya de violències contra el feixisme

Roma, 13.—Segons un telegrama que publica "La Tribuna", a Neaples diversos grups de socialistes i comunistes envaïren, deixant-los devastats del tot, el Teatre communal i el local social de les organitzacions feixistes.

Els carrabiners intervingueren i aconseguiren restablir l'ordre.—Havas.

Roma, 13.—"La Tribuna", diu que a Streganone una cinquantena d'individus armats han assaltat una casa en la qual estaven reunits diversos feixistes.

Degut a la lluita que s'establí se sap que han resultat tres ferits, un dels quals conseller municipal.—Havas.

UN EX-DIPUTAT MATA UN REGIDOR FEIXISTA

Roma, 13.—Segons notícies que es reben de Castellmare di Stabia, l'antic diputat senyor Imperati ha mort d'un tret de revòlver el conseller communal feixista senyor Cosenza.—Havas.

Extraordinàries precaucions a la frontera francesa

San Remo, 13. — Des de fa tres dies, un contratorpediner i quatre torpediners que es trobaven en la seva base naval de la illa Magdalena, han rebut ordre de sortir urgentment cap a San Remo, per vigilar la frontera francesa.

A més a més, s'han escalonat tropes d'infanteria a tot el llarg de la frontera del pont de Sant Lluís.

Sembla que es tracta de simples mesures de policia, preses a conseqüència de l'actitud de nombrosos comunistes italians residents a França, als quals s'atribueix la intenció d'intentar una expedició cap a Itàlia contra els feixistes.—Havas.

La majoria feixista continua legislant a la Cambra

Roma, 13. — Malgrat l'absència dels elements que componen l'oposició, la Cambra ha reprès els seus treballs, continuant la discussió dels assumptes polítics.—Havas.

Roma, 13. — Després d'haver-se suspès la sessió per pocs moments, ha començat a la Cambra dels Diputats la discussió del pressupost del Departament d'Afers estrangers. — Havas.

LES ESPECULACIONS FINANCIERES

Roma, 13. — Els periòdics publiquen una nota que sembla oficial dient que les especulacions dels darrers dies sobre els títols estrangers han atret l'atenció de les altes esferes financeres sobre les lleis en vigor reglamentant la dita matèria.

S'espera que el Govern apliqui rigorosament els Decrets en virtut dels quals la col·locació al regne dels títols estrangers d'Estats o de qualssevol altres accions estrangeres de primera emissió, malgrat fossin deixats en dipòsit a l'estranger, estan sotmesos al consentiment preliminar del ministre de Finances i cap operació d'emprèstid pot fer-se ni cap participació financiera pot adoptar-se fora del regne pels subdits italians sense aquest consentiment preliminar del ministre de Finances. — Havas.

EE. UU.

L'enterrament del senador Lodge

Cambridge (Estat de Massachusetts), 13. — S'ha verificat l'enterrament del senador Lodge, havent assistit als funerals nombroses personalitats i amics particulars del finat. — Havas.

AL PARLAMENT EGIPCI

El missatge feial espera la independència absoluta.

El Caire, 13. — En el missatge real llegit per Zaglul Paixà a la Cambra dels Diputats s'afirma l'esperança d'assolir la independència absoluta d'Egipte i del Sudan. — Havas.

DE FRANÇA

La sessió de la Cambra

La residència dels estrangers: Qüestió de confiança i triomf del Govern

País, 13. — A la Cambra ha acabat la discussió del pressupost relatiu a Obres públiques.

Ha començat ja la discussió del pressupost del ministeri de Comerç.—Havas.

París, 13.—La Cambra ha discutit i ha aprovat l'article relatiu a l'aplicació d'un decret que data de temps enrera, sobre la tarja d'identitat que s'ha de exigir als estrangers.

El ministre senyor Chaumet ha declarat que el Govern establirà una distinció essencial entre el turista i l'obrere.

Ha exposat, a més a més, que el citat decret tracta de regular la circulació dels estrangers a França, no de molestar-los, car França mai oblida llurs deures d'hospitalitat, que practica sempre generosament, sinó més aviat d'aconseguir que els estrangers puguin viatjar sense dificultats.

Per això el senyor Chaumet ha expressat la seva esperança que la Cambra adoptarà les mesures que convinguin, en relació a aquest assumpte.

Amb anterioritat, la Cambra havia rebutjat per 337 vots contra 200 una proposició presentada pel diputat comunista senyor Cachin, en el sentit que serien negats els crèdits demanats amb destinació als fons tereors de la seguretat general.

Amb aquest motiu, el senyor Herriot ha presentat la qüestió de confiança, després d'afirmar que és un deure del Govern protegir el país contra els facciosos, sigui el que sigui el partit en el qual s'agrupin aquests, i que jutjava necessari el Govern disposar d'una policia.—Havas.

Les maniobres equivoques de dos espanyols

Felen soroll de bombes als voltants de Soissons

París, 13. — El "Matin" publica un telegrama de Soissons donant compte d'haver estat trobat en un bosc proper a aquella població un important dipòsit de granades, que havia estat fet per dos misteriosos espanyols, els quals han estat detinguts.

DECLARACIONS DE M. HERriot

París, 13. — El "Matin" publica un telegrama de Soissons donant compte d'haver estat trobat en un bosc proper a aquella població un important dipòsit de granades, que havia estat fet per dos misteriosos espanyols, els quals han estat detinguts.

Segons sembla, aquest fet té relació amb els successos recentment esdevinguts a Espanya. — Havas.

París, 13. — Dos espanyols, dits Joan Rodríguez i Blai Serrano, que havien recollit quatre caixes de granades de mà procedents de recuperacions a la zona roja, han estat detinguts a Reims, essent posats a la disposició del jutjat. — Havas.

DECLARACIONS DE M. HERriot

El Govern farà qüestió de Gabinet l'equilibri del pressupost

París, 17. — El cap del Govern, el ministre de Finances i altres personalitats assistiren a la reunió de la Cambra de Comerç, en la qual es pronunciaren importants discursos.

A la mateixa reunió el senyor Herriot féu ressaltar que l'equilibri del pressupost és la clau del restabliment econòmic i financier de França. El Govern mantindrà aquest equilibri a tota costa i arribarà a unir al tal principi la seva existència ministerial.

L'Estat haurà de cessar en la política de demanar bestretes al Banc de França i pel contrari, ha de procedir a reemborsar metòdicament les bestretes fetes fins avui. — Havas.

LES VUIT HORES EN LA MARINA

París, 13. — El Consell de ministres ha aprovat un projecte referent a l'aplicació de la jornada de vuit hores per al personal de la marina mercant.—Havas.

DE MEXIC

Més de dos cents trets a la Cambra. Dos diputats ferits. El general Calles i Anglaterra

Mèxic, 13.—A la Cambra dels Diputats la sessió ha estat molt tumultuosa. S'han disparat en pleu Cambra, més de dos cents trets. Dos diputats resultaren ferits.—Havas.

Mèxic, 13.—El general Calles ha declarat al corresponent d'un diari de Londres, que la dignitat nacional impedeix a Mèxic fer cap gestió per reconstruir les seves relacions amb Anglaterra.

El general ha afegit que mirava, no obstant, amb simpatia qualsevol intent que es fes amb aquest fi.—Havas.

M. HERriot i l'AMNISTIA DELS FERROVIARIS

París, 13. — Als cercles polítics s'assegura que en tractar-se al Senat de la qüestió de l'amnistia i reintegració dels ferroviaris acomiadats, interdirà part en la discussió el president del Consell, senyor Herriot.—Havas.

LES TARIFES DE CORREUS SERAN AUGMENTADES

París, 13. — El subsecretari d'Estat de Correus, Telègrafs i Telèfons ha resolt augmentar la tarifa del franqueig de les cartes destinades a l'estranger.

Les noves tarifes de franqueig quedaran establertes molt aviat.

El franqueig per a la correspondència en el interior del país no serà augmentat.—Havas.

LES NEGOCIACIONS FRANCO-ALEMANYES

París, 13. — Segons "Le Matin", les negociacions franco-alemanyes per al tractat comercial es troben en aquest moment davant de serioses dificultats, les quals provenen de la necessitat de posar d'acord el dit tractat amb les modalitats del pla Dawes en el que es refereix als lliuraments de mercaderies.

De moment els perits s'han desentès de la qüestió i l'han deixat a mans dels respectius Govern.—Havas.

ELS ALEMANYS VOLEN BARREJAR LES REPARACIONS AMB TOT

París, 13. — Pel que respecta a les negociacions franco-alemanyes, es confirma que la delegació del Reich tracta de barrejar la qüestió de les reparacions amb la de la conclusió d'un acord comercial. El Govern francès s'ha negat a seguir el camí indicat pels alemanys.—Havas.

París, 13. — Amb relació a la proposició alemanya de barrejar la qüestió de les reparacions a la del tractat de comerç, hom assegura que els delegats alemanys han trasmes al Govern del Reich les observacions franceses, i esperen noves instruccions per reconstruir les negociacions.—Havas.

EL "MODUS VIVENDI" FRANCO-BELGA

París, 13. — Les negociacions per al modus vivendi franco-belga permeten esperar una solució satisfactòria.—Havas.

A L'ACADEMIA FRANCESA

París, 13. — A l'Acadèmia Francesa ha estat rebut, amb la solennitat acostumada, en aquests casos, el senyor Camille Jullian.—Havas.

D'AUSTRIA

La represa del tràfec ferroviari

Viena, 13. — S'ha reprès normalment el tràfec ferroviari a tot el país.

El Consell nacional es reunirà dimarts, per procedir a la designació del nou Gabinet. — Havas.

DE LA XINA

Continua l'embull polític i militar

Tientsin, 13. — Wang-Chu-Ping, governador de la província de Tchi-Li, ha tramès la dimissió del seu càrrec.

Tuan-Chi-Jui, candidat a la presidència de la República, s'ha negat a acceptar-la.

Corre el rumor que Wang-Chu-Ping s'ha retirat al Sud.—Havas.

Pequin, 13. — Es desment que el general Feng-Yuh-Siang hagi fugit.—Havas.

LA RUTA D'AUSTRÀLIA I LA BASE NAVAL DE SINGAPUR

Es sabut que els Governadors conservadors anglesos es caracteritzen per una gran intensitat en la política exterior. El Govern de Mr. Baldwin no serà segurament una excepció. Durant el Govern anterior dels conservadors que terminà ara fa un any, hom es proposà construir una gran base naval a Singapur.

El mapa que acompanya aquest article fa veure clar el sentit d'aquesta base naval. En realitat es tracta d'assegurar la ruta de l'Àustràlia.

Una gran part de la política britànica s'explica per la necessitat que té de mantenir obertes les routes cap a les seves colònies. Així passa amb la ruta cap a Austràlia. Hom va posant, successivament, una sèrie de punts de sosteniment més o menys forts de l'esquadra que ha de mantenir les comunicacions. Gibraltar, Malta, Aden, Colombo i Trincomali a Ceilan, i finalment Singapur, són algunes de les diverses estacions britàniques més fortes de la ruta d'Àustràlia.

Hom observarà la preferència de la construcció de les bases en els Estrets que controlen i eventualment poden tancar les comunicacions entre dues mars.

Els conservadors, doncs, els proposaven fer una gran base naval a Singapur, amb tota la potència que té, per exemple, Malta. En ésser reduïts a minoria en 1923, liberals i laboristes, d'acord, abandonaren el projecte. Serà ara reproduït?

El sentit de la construcció d'una gran base naval a Singapur, no és solament el de coronar el camí d'Àustràlia. És també fer acte de presència d'una manera fortíssima en el Pacífic. Ara, les potències que pretenen controlar el Pacífic, els Estats Units, i sobretot el Japó, consideraran aquest acte com hostil.

La situació del Japó davant d'aquest acte ha d'ésser per força reservada. Hom ha de tenir present que s'ha abandonat el Tractat anglo-japonès, i l'amistat d'Anglaterra en la postguerra s'ha dirigit més aviat als Estats Units. És natural, doncs, que davant de la construcció d'una base naval a Singapur, els japonesos pensin que aquesta base naval va dirigida contra ells.

Però aquesta petita qüestió aparentment de política interior de l'Imperi, que és l'establiment de la base naval de Singapur, pot canviar totalment l'orientació de la política britànica.

Es per això que seria imprudent, per part del Govern britànic, procedir en aquest afer amb cap mena de lleugeresa.

J. H. Thomas

GRAN BREITANYA

Consell de ministres :: La discussió del discurs de la Corona

Encara la carta de Zinoviev

Londres, 13. — Sota la presidència del senyor Baldwin han celebrat els ministres una nova reunió, en la qual s'ha continuat la discussió del text integral del discurs de la Corona.

Segons el "Morning Post", el Govern ha decidit realitzar una nova enquesta relacionada amb l'afer Zinoviev.—Havas.

Londres, 13. — Als cercles autoritzats declaren que l'objecte principal que ha de perseguir el Comitè encarregat d'efectuar una enquesta sobre l'autenticitat de la lletra de Zinoviev, consistirà en determinar l'oportunitat de continuar les relacions diplomàtiques amb Rússia.—Havas.

Els accidents de mines augmenten terriblement

Londres, 13. — Comentant l'estadística anual del secretariat de mines, el "Daily Herald" fa notar que si la quantitat de carbó extreta durant l'any 1923 ha estat superior a la de l'any precedent, en canvi el nombre d'accidents a les mines angleses ha augmentat també, car en un any, en 1923, van morir a conseqüència de diversos accidents 1.293 minaires, resultant-ne ferits 211.110, la qual cosa significa una diferència de 198

morts i 26.481 ferits més que en 1922. — Havas.

Escarlantina i diftèria a Londres 4.650 atacats

Londres, 13. — Els diaris d'aquesta capital donen compte de l'existència a Londres d'una epidèmia d'escarlantina i diftèria que ha causat ja diverses víctimes, calculant-se que el nombre dels atacats ascendeix a uns 4.650. — Havas.

DISTURBIS A IUGOSLAVIA

Belgrad, 13. — A la regió de Kolichin s'han registrat seriosos disturbis a conseqüència de l'assassinat d'un fill del Voivoda montenegri, Bochkovitch.—Havas.

EL PREMI NOBEL DE LITERATURA

Estocolm, 13. — L'Acadèmia Sueca ha concedit el premi Nobel de literatura per a l'any 1924 al novel·lista polonès Wladislas Reymont per la seva novel·la "Els camporols". — Havas.

ESMET PAIXA GREUMENT MALALT

París, 13.—Al "Matin" li comunicuen d'Angora estant que Ismet Paixà es troba greument malalt i que els metges li han prescrit un llarg descans.—Havas.

REGISTRES A BERLIN

Berlin, 13. — La policia ha practicat registres al domicili de diversos nacionalistes, incautant-se de nombrosos fascicles injuriosos per al president senyor Ebert.—Havas.

EL GOVERN DEL DIRECTORI MILITAR

SEGONS EL COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC, AL SECTOR DE UAD-LAU, APROFITANT UN MOMENT FAVORABLE EN UN COMBAT MOLT FORT, POGUE ESSER EVACUADA LA POSICIO DE ZOCCO-EL-SEBT.

COMUNICAT OFICIAL

Madrid, 13. — El comunicat del Marroc, comunicat aquesta matí, diu així:

Zona oriental. — Algunes posicions del front han fet foc de fusell i canó sobre l'enemic, donant a sembrar.

Zona occidental. — Al sector de Uad-Lau s'ha realitzat una operació de càstig, en la qual han pres part les hagues de Muñoz Grande i Maslana, ajudats per regulars i forces peninsulars, entre aquestes el batalló de Burgos.

Després d'un foc eficaçíssim dels vaixells de guerra i bateries de terra, les tropes han avançat amb una rapidesa i decisió poques vegades vista; l'esquadra de Regulars ha efectuat pel flanc dret una càrrega tan oportuna i encertada, que ha obligat l'enemic a retirar-se i desobrir-se, circumstància que ha aprofitat l'aviació per batre'l.

Durant el curs d'aquest combat, ha estat aprofitat un moment favorable per evacuar la posició de Zocco el Sebt, la qual cosa s'ha efectuat sense una sola baix, sortint per davant municions i tota mena d'elements de guerra.

El general en cap ha elogiat l'entusiasme i decisió de tots, en aquesta afortunada operació, i fa menció especial de les forces navals, les quals venen cooperant amb èxit en l'organització i servei en els combats.

L'ALMIRALL MAGAZ DIU QUE NO PASSA RES

Madrid, 13. — A les cinc de la tarda ha arribat a la Presidència l'almirall Magaz.

Ha saludat els periodistes i els ha dit:

—Avui no hi ha res, senyors, fora que vostès em donin compte d'algun infundit.

—Si—ha dit un periodista—hi ha un rumor.

—I què diu?—ha preguntat el general.

—Doncs, es parla d'un comitè internacional amb França, relacionat amb la Societat de les Nacions.

—No hi ha res d'això—ha contestat el marqués de Magaz—és un infundit dels que se li parlat abans. Es probable que no se signi el protocol, però serà la culpa d'Anglaterra.

El general Magaz s'ha acomiadat dels periodistes, i quan acabava a l'ascensor, s'ha girat i ha dit:

—Casualment a la Societat de les Nacions sempre havem trobat un decidit ajut de França.

La reunió del Directori

Madrid, 13. — El Consell del Directori d'aquesta nit ha estat curtíssim. Ha durat menys d'una hora.

La conferència telefònica amb l'alt comissari també ha estat breu.

En sortir, el general Vallespina ha dit als periodistes el següent:

—Hi ha hagut un tiroteig entre cabellens cap a Uad-Lau, sense cap més novetat en tota la zona.

Cap sots-secretari ha assistit al Consell.

Rem despatxat solament assumples de tràmit.

LA FAMILIA DEL GENERAL BERENGUER

Madrid, 13. — Aquest matí, en el ràpid, han sortit cap a Fuencarral, per tal d'instal·lar-se a l'hostal enclavada al peu del mont de Guadalupe, la família de l'ex-almirall Comissari General Berenguer, per tal d'acabar el dia de la seva vida.

EN BLASCO IBAÑEZ

Sant Sebastià. — "La Voz de Guipúzcoa" publica el següent telegrama de París, passat per la consigna:

"El célebre escriptor Blasco Ibañez, uno de los leaders de la propaganda republicana en Francia, ha sido interrogado en París, donde accidentalmente se encuentra, sobre los sucesos de Barcelona."

Blasco Ibañez ha manifestat: "El movimiento revolucionario de Barcelona es absurdo y criminal. Absurdo, porque no había ninguna probabilidad de éxito, y criminal, porque ha causado muertes inútiles."

Es el hecho de un puñado de anarquistas que no hay que relacionar para nada con la acción republicana en la que participo con todas mis fuerzas."

Cuando los republicanos hacen lo suyo, crea usted que le den la ciudad de eliminar a todos los extremistas y que no se aventuren a cien o doscientos en una ciudad como Barcelona, donde el Gobierno dispone de 60.000 policías."

En una palabra: estoy furioso y desolado por esos desórdenes sangrientos. Me apresuro a advertir que nosotros no nos hemos mezclado en ellos para nada."

NOVA MONEDA DE RAL

Madrid, 13. — Encomanada al general i Muslera la potència sobre encunyament de moneda de níquel, l'es-

mentat vocal del Directori, després d'un delinqüent estudi de la qüestió, sotmetrà d'un moment a altre, a l'aprovació del Consell un projecte d'introducció en el mercat monetari de peces de ral, els distintius de les quals són:

En l'anvers, el número de cèntims; i en el revers, un dibuix allusiu a diversa activitat del país, probablement a la marina.

La nova moneda tindrà un tamany igual al de la calderilla, però s'utilitzarà en el seu encunyament un 75 per cent de coure electrolític, que es fabricarà al país, i un 25 per cent de níquel que caldrà importar.

L'informe del general Muslera, el qual acompanya el dictamen aprovat dels tècnics de la Casa de la Moneda, proposarà per consegüent l'emissió de discos de coure-níquel, el valor representatiu del qual serà de 25 cèntims, i de pes 7 grams.

Subvindrà així l'Estat a l'actual escassetat de la moneda divisionària de bronze, element indispensable per a les petites transaccions de tot gènere.

L'emissió projectada no serà inferior a dos milions de pessetes.

Per representar a priori la importància de la retinència o benefici del Tresor en l'encunyament, caldrà saber si els còpels es demanaran a l'estranger o s'acumularan i fabricaran a la fàbrica de moneda.

En el primer cas, l'encunyament d'un milió de pessetes en monedes de ral costarà a l'Estat 293.160 pessetes. Fabricant així els còpels, les despeses es reduiran a 232.162 pessetes.

Tal com es veu, és més convenient aquest últim procediment, car el guany per milió de pessetes que en el primer cas arribaria a 766.840 pessetes, pujaria, no adquirint a fora els còpels, a 767.600 pessetes.

Malgrat que el personal de la Casa de la Moneda no treballa en l'encunyament monetari ja fa catorze anys, seixanta dies d'assaig bastarien perquè els operaris s'imposin del maneig de la maquinària.

L'ENSENYAMENT INDUSTRIAL

Madrid, 13. — A la Presidència han facilitat la següent nota sobre el nou estatut d'ensenyament industrial, la qual diu així:

"Amb motiu de la publicació de la nova llei d'ensenyament industrial, s'ha intentat convèncer els alumnes d'alguna Escola d'Enginyeria que la dita disposició era lesiva per al prestigi i drets actuals dels facultatius oficials en enginyeria."

La simple lectura de l'Estatut fa veure l'absurd de tal hipòtesi: propagada, sens dubte, pels que volen fer d'ella bandera per defensar interessos més baixos, o almenys intenten combatre tota disposició del Directori militar pel fet de procedir d'aquest, sense haver-se pres tan sols la molestia d'estudiar el seu contingut.

Una de les objeccions que es fan a l'Estatut és la possibilitat que es confini a la Universitat o a una Acadèmia general d'enginyers els estudis científics generals.

El Directori militar s'ha limitat a recollir en aquest punt les conclusions del Congrés general d'enginyeria, però és de notar, demés, que repetides vegades han fet públic els mateixos enginyers llur desig d'establir la més estreta unió entre els estudis tècnics i universitaris.

Perquè es respecti el prestigi i drets dels títols oficials, únics que admet l'Estatut, ja que als documents expedits per escoles privades ni tan sols els aplica el nom de títols, bastarà fer constar que l'apartat tercer de l'article tercer defineix com ensenyament facultatiu el que té per objecte la formació del personal capacit per exercir les funcions oficials; que l'article quart estableix que tals ensenyaments es cursaran a les escoles d'enginyers industrials; que l'article 43 limita aquestes a les tres de Barcelona, Bilbao i Madrid; que l'article 71 limita l'expedició de títols oficials als centres que es fixen a l'Estatut, que són tres escoles d'enginyers i nou de tècnics; i, finalment, que l'article 77 estableix que les denominacions adoptades per les escoles particulars no podran correspondre a les de les professions, l'exercici de les quals està limitat per alguna prova o examen oficial, ni tan sols confondre's amb aquestes i que fins la data no s'havia disposat sobre aquestes possibles conclusions que precisament venen a evitar-se amb la nova llei.

Es a dir, els títols d'enginyers i tècnics industrials, com a professions sotmeses a reglamentació i proves oficials, solament podran expedir-se als qui efectuin les proves davant les escoles oficials, d'acord amb els plans d'estudi que l'Estatut assenyalava, i el Directori Militar s'ha limitat a impedir que puguin confondre's amb aquestes títols oficials els certificats particulars.

Per si encara pogués quedar algun dubte, l'article 78 estableix que la intervenció de l'Estat sobre els industrials s'exer-

ceix per persones facultatives, és a dir, capacitades, per a exercir funcions oficials.

Fets aquests aclariments a per desvirtuar les males interpretacions que de l'Estatut s'ha intentat donar, el Govern procedirà amb tota energia contra els qui divulguin evidents falsedats, especialment si parlant de funcionaris públics, que són els primers obligats a restablir la veritat de les lleis.

L'ASSOCIACIO D'ALUMNES ENGINYERS I ARQUITECTES

A darrera hora d'aquesta tarda ha estat rebuda pel marqués de Magaz una comissió de la Junta de Govern de l'Associació d'Alumnes enginyers i arquitectes, la qual li lliurà un document exposant les seves aspiracions.

El president interí ha manifestat a la Junta que declarà en nota oficial el sentit de l'estatut espanyol, que no arriba a l'ensenyança superior ni té intenció de la privada, ni aquesta pot expedir títols amb validesa.

Pel demés, el President creu que mentre es crea la política l'estatut en la seva base fundamental serà difícilment reformable, perquè no doni lloc a confusions.

L'AFER DE LES NENES DES-APAREGUDES

Aquest matí s'ha constituït al jutjat de la Universitat, en el seu despatx de la Casa de Canónigs, assistint-hi el fiscal.

La diligència que es preparava havia despertat gran expectació, no sols pel nombre de persones que havien de declarar, sinó per la seva qualitat, totes senyores o senyorettes que presenciaran el repartiment de premis al Col·legi del Pesseig de Martínez Campos el dia 24 de maig propassat, data en la qual desaparegueren les nenes del carrer d'Hilarion Eslava, al qual sembla que va assistir la senyoreta Morales.

Davant el jutjat han desfilat i prestat declaració les senyores Remei González, Eloisa Escondrilla Carmen Fernández, Maria Estrada, Irene Justa, Micaela Cabanillas i Manuela Samaniego, totes elles de la Congregació de filles de Maria per a obres pïes i de caritat.

S'ha guardat gran reserva sobre el que ha manifestat al jutge una de les declarants, però sembla ésser que unes han assegurat que en efecte veieren en l'acte esmentat la senyoreta Morales, altres que no la veieren i altres que, per no conèixer-la, no poden dir si hi era o no.

La impressió dominant, després d'efectuada la diligència, que durà fins a les tres de la tarda, és que no ha aportat cap nova dada al sumari i que les coses no han avançat ni un pas.

Davant el jutjat de la Universitat ha comparegut també aquest matí la senyoreta Morales, la qual ha estat declarant davant el jutge prop d'una hora.

EL COL·LEGI D'ARBITRES DE FUTBOL

A l'estatge del Col·legi regional d'Arbitres de Futbol s'ha celebrat assemblea per a l'elecció de nova Junta, que ha quedat integrada pels següents senyors: President, Artur L. Espina; secretari, Nadoz; tresorer, Felicià López, i vocal, O'Base.

S'ha acordat ampliar en 7 el nombre d'arbitres de primera categoria per ésser insuficients els que actualment figuraven al Col·legi i demanar a la Federació una revisió de camps de segona categoria del grup B.

D'EN BERGAMIN

Madrid, 13. — Al Cercle de la Unió Mercantil aquesta nit ha donat una conferència l'ex-ministre En Francesc Bergamin, sobre el tema "La casa comercial".

El senyor Sacristán ha exposat l'objecte de la conferència. Respon a un curs obert pel Cercle Mercantil per acudir a la informació sobre el decret relacionat amb el patrimoni mercantil.

El senyor Bergamin ha començat el seu discurs agraint al Cercle Mercantil que s'hagi recordat d'ell en les presents circumstàncies.

Jo —afegeix—estic quelcom excitat solfint la penitència per les meves culpes i sense tenir tan sols el consol d'una esperança, perquè no conecent els meus pecats no m'hi puc empenedir.

Immediatament passa a l'objecte de la conferència, i fa una definició del Dret natural, que abraça la sociabilitat i la propietat guanyada pel treball.

Enalteix les virtuts humanes anexas a l'home.

Defineix el comerç, considerant-lo indispensable per a la vida moderna.

El comerç—diu—és vida. L'home pot viure isolat, però, per al comerç, o ha d'associar-se o canviar amb altres homes com es canvien els efectes.

En expressar el concepte del comerç, evoca els cartaginencs i els fenicis, adduint forces dades històriques per enlitzar la seva missió en la vida.

Afirma que les coses incorpores

consegren la propietat.

La necessitat jurídica de l'associació de la casa comercial es troba justificada en els mateixos principis.

Troba un reconeixement de la llei positiva del que ha d'ésser la casa comercial en la forma que es feren les expropiacions per construir la Gran Via.

La casa comercial és una part de l'actiu, però no tot l'actiu.

Defineix també jurídicament la parròquia com a element que se suma voluntàriament a la casa comercial.

Parla de la personalitat jurídica col·lectiva, de la manera com ix a la vida legal la personalitat social; i examina alguns extrems del Codi de Comerç en tot allò que pot considerar-se relacionat amb la casa comercial.

Els valors morals no els cotitzen els té, sinó que els cotitzen els altres.

Per això—afegeix—deixeu que la casa comercial l'avalorin els altres.

Opina que a la casa comercial se li ha de donar el caràcter de "bé imoble" i realitzar la inscripció, evitant així el perill que es converteixi en una arma de dos talls.

Amb la inscripció i declaració de bé oblle es donarà més garantia al creditor hipotecari.

Assenyalant diverses pautes a seguir per tal d'encarrilar amb seguretat d'èxit la casa comercial.

Examina la qüestió dels arrendaments, mostrant-se partidari de sotmetre a un tribunal arbitral tots els incidents que puguin sorgir entre propietaris i arrendadors.

Adverteix que de vegades per no admetre l'accidental es perd el principal.

Creu que la propietat ha d'adaptar-se als temps moderns, encara que ell es declara un fervent defensor de la propietat individual.

Respecten la propietat, però no n'exagereu el concepte, i tingueu en compte que la propietat és de l'individu, però que amb aquesta ha de sortir davant la societat.

Què diríeu d'un savi que descobrís quelcom per guarir la tuberculosi i el guardés al seu laboratori sense donar-lo a conèixer a la humanitat?

L'interès individual és la primera llei econòmica.

I acaba el senyor Bergamin amb les següents paraules:

Siguin quines siguin les circumstàncies de la meua vida, el temps en què em trobi, els moments perquè la meua nació travessi, soc un home que no puc abrigar al meu cor l'escepticisme. Tinc fe. Sento sempre que surt del cor als llavis aquesta paraula misteriosa que sol sortir de la creença, i dic: Crec. I crec en l'esdevenir d'Espanya. Podrà, per un moment, enfosquir-se; podrà dormir alguna vegada, podrà sofrir una veritable catàstrofe quan se'l privi d'alguns d'aquells que jo vaig anomenar principis individuals del dret natural (el primer de tots per a l'home, la llibertat), però així serà transitori, i podrà esperar-se que a la nació dormida una veu després s'aixequi i, tal com digué Jesucrist a Làtzer, li digui també: Alçat i camina.

El conferenciant ha estat aplaudit.

DARRERA HORA DE BARCELONA

NOTA DE CAPITANIA

"General encargado de despacho Ministerio Guerra, en telegrama de hoy, me dice: "General en jefe en conferencia hoy con el presidente interino del Directorio Militar dice lo siguiente: Salieron harkas Muñoz Grande y Becanosa, apoyadas por regulares i batallón Burgos que acababan de desembarcar en dirección a Zocco-el-Sebt, cuya posición se trataba de evacuar, previo el fuego eficaçísimo de tropas avanzadas con decisión i rapidez pocas veces vista llegando a setecientos metros posición Zocco-el-Sebt, momento en que fuerzas que ocupaban referida posición, la evacuaron ordenadamente, sin una sola baja, sacando por delante municiones y toda clase de elementos de guerra, incorporándose seguidamente fuerza socorro que juntas emprendieron regreso a la posición de Uad-Lau, donde llegaron a las quince horas; al principio combato al escuadrón Regular de Caballería por flanco derecho efectuó una carga tan oportuna y acertada que obligó al enemigo a retirarse y descubrirse, circunstancia favorable que aprovechó aviación para batir los cuerpitos enemigos. En resumen, una operación afortunada que me ha dejado muy complacido por el entusiasmo de todos, especialmente la rapidez con que se ha efectuado, que no ha llegado la duración del combate a dos horas. Debo hacer especial mención de las fuerzas navales que vienen trabajando y cooperando con actividad y entusiasmo en organización servicios y combates en estas operaciones. Dada la hora de mi salida de Uad-Lau, no he podido recoger más detalles de la operación ni del quebranto del enemigo, que ha debido ser grande. De la zona de Larache esta mañana he recibido ampliación noticias; ayer, columna de Boix perseguido en Tafel i en apuración Múrcia y Hadda, en llegar a Soriya, se apilgure inutilizó el pa-

so Puerto Alfa. Hoy, intercalados, columna Carrasco ha descargado en Tafel. Aviación bombardeó con eficacia a Ben-Sicar entre Múrcia y Andad y curso interior del Hadda, donde parecen existir desconocidas enemigas. Mañana descanarán tropas del Lau, recibirán algún refuerzo y municiones. Servicios en la línea Fonda sin novedad, y lo mismo en la de Xauen en los sectores de que no tengo noticias."

DE MADRID

EL CONFLICTE MINER D'ASTURIAS

A la Casa del Poble, anit passada se celebrà l'acte organitzat per la Unió General de Treballadors, per explicar l'actuació del Sindicat miner asturià.

Presidiren l'acte En Besteiro amb En Largo Caballero i Martínez Gil.

Subratz, en representació dels miners asturians, diu que no sap si dissabte es declararà la vaga, però si es declara, l'hauran provocada els elements capitalistes, i perjudicarà a uns i altres per un igual.

González Peña fa la història del conflicte des del mes d'abril.

Diu que les mings han d'ésser nacionalitzades. Ataca els intermediaris, que són els que més beneficis fan.

Besteiro clou l'acte, dient que les conclusions que presenten els obrers asturians són molt justes.

L'acte acaba amb aclamacions.

LES CONCLUSIONS

Les conclusions del Sindicat miner, són: que des del 1901 ve el Sindicat miner d'Astúries cridant l'atenció dels Govers i de l'opinió, en general, que la crisi hullera es deguda a la concurrència als mercats dels carbons estrangers.

No pot ocupar-se el Sindicat de reformes en el silenci, pel que creu s'ha de rebutjar en absolut la pretensió dels amos miners asturians de rebaxar els salaris, els quals, per terme mig en l'actualitat és de 8'77 pessetes i la pèrdua del dia de treball, que els posaria en condicions econòmiques insostenibles.

S'ha culpait els treballadors de produir poc, enarint així enormement el preu del combustible.

Si en 1914 la producció per obrer i per any era de 134 tones, segons dades oficials, en 1923 s'han produït, segons les mateixes estadístiques, 138, i en el present any, continuant la normalitat, arribaríem a 145.

Nb s'ha abaixat, no obstant, en la mesura deguda, el preu de venda del carbó.

Els carbons es venen gravats: a) Per la elevació de les tarifes ferroviàries, puix que per traslladar una tona de carbó des d'Astúries a Madrid, ha costat 2'70 pessetes, i en l'actualitat costa 4'32, havent-hi, doncs, una diferència de 1'62 pessetes.

b) Pels impostos i transports ferroviaris asturians, que si abans importaven totes les despeses 363 pesetes, pugen ara a 744, havent-hi una diferència de 381.

c) Per l'elevació del preu de la fusta, que en l'any 1914 valia la tona 18 pessetes, i actualment costa 44.

d) Perquè totes les matèries primes, en general, com ferra, materials, lubricants, etc., oïtera, han augmentat en igual proporció.

Interessava el Govern establir pactes comercials amb nacions estrangeres per introduir a Espanya els seus carbons, i ha convingut fixar tarifes especials aranzelàries de 4 pessetes per tona, per a la xifra de 700.000 i de 150 si puja aquesta xifra.

Demana el Sindicat miner al Govern que interessa el sanejament d'aquesta indústria fins arribar a la seva nacionalització.

CRONICA JUDICIARIA

Assenyalaments per a avui

Audiència territorial. Sala primera. — Hospital. Pobresa. J. Sadó contra l'advocat de l'Estat.

Condenació. — Major quantia. A. Franco contra Lloyd Argenti.

Sala segona. — Tortosa. Major quantia. Hortensia Jover contra Minguella Delgado.

Valls. Pobresa. Carme Cabré contra Josepa Vives i l'advocat de l'Estat.

Audiència provincial

Secció primera. — Sant Feliu de Llobregat. Un orai per furt contra Manuel Yustes, i un altre per disparar contra Carlos Amigó.

Audiència. — Dos incidents per adulteri i estafa.

Secció segona. — Concepció. Un orai per desobediència contra Florentí Haivel.

Vilafranca. Un orai per injúries contra Antònia Llopert.

Secció tercera. — Granollers. Un orai per injúries contra Teresa Ambrós i Francesc Rosés.

CATALUNYA

GIRONA

Les conferències de l'Ateneu: L'exposició Joan d'Ivori: Nomenament de l'alt comissari de Lleida: Ofrena d'un quadre: Robatori

Pròximament el professor de l'"Institut Français", de Barcelona, M. Ritter, donarà una conferència a l'Ateneu de Girona, sobre el gran escriptor Anatole France.

Les tres conferències científiques darrerament anunciades tindran lloc a mitjans de desembre, havent estat confiades als doctors San Miguel de la Cámara i Marçet Riba, catedràtics de la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona.

El senyor San Miguel tractarà del volcanisme a la província de Girona, amb una introducció sobre el volcanisme en general, i dels caràcters morfològics i geològics de les costes de la mateixa província, també amb una introducció sobre geodinàmica de les costes en general.

El senyor Marçet dissertarà sobre fisiografia de Catalunya.

L'exposició de Joan d'Ivori a l'Ateneu, reveladora d'un exquisit temperament d'artista, serà clausurada el dia 15 d'aquest mes, i el dia 20 se n'inaugurarà una altra de paisatges del reverend senyor Soler de Morrell, de Tossa.

Ha estat nomenat auxiliar interí de l'Institut d'aquesta ciutat el doctor Josep Maria Salvador, director de l'Acadèmia Salvador.

Avui, divendres a la tarda, i demà, es reunirà la Comissió provincial.

Dimercres va tenir lloc el concert confiat per l'Associació de Música a la genial pianista Lucie Caffaret, que va assolir un gran èxit.

El pròxim concert anirà a càrrec del "Quartet de Leipzig".

A l'aparador del comerç del senyor Oliver hi ha exposada l'aquarella que el notable pintor senyor Bonifà va oferir a la Cantina Escolar, per mediació de l'Ateneu de Girona. La dita aquarella serà sortejada, destinant-se el producte a l'adquisició de robes per als nens pobres de les escoles d'aquesta ciutat.

De la cooperativa obrera "La Unió", de Les Planes, han estat robades 1.006 pessetes.

LLEIDA

L'Ajuntament: Carrils: Multa: Plet result: A'tres noves

Es reuni el ple de l'Ajuntament, per tractar extensivament del famós problema de les obres del carrer de Balmes, verificades pel propietari senyor Domènec Torres. Regna el misteri a l'entorn de les resolucions preses.

S'ha acordat per la Mancomunitat la construcció del camí de Noves a Guils.

La Comissió gestora del ferrocarril del Noguera-Ribagorçana s'ha reunit per donar compte de la visita que hom feu a l'excel·lentíssim senyor sots-secretari del ministeri del Treball, senyor Aunós, quan era a Barcelona, tal com s'havia acordat. El dit senyor sembla que els rebé amb molt bona cura. Així, doncs, tot marxa bé.

En contestació a les queixes tramessas, han contestat de Madrid que ja hi hauria vagons.

El governador ha posat una multa de 100 pessetes, per incompliment de la jornada mercantil.

La Conferència Esportiva de Catalunya, que intervingué com a mitjançera en el plet de Joventut Republicana, per uns càstigs que se li imposaren i que cregué injustos, ha fallat, reivindicant el bon nom de Joventut, aixecant els càstigs i multes i repartint les costes.

La Normal de Mestres gestiona el seu trasllat a un local menys indecent.

Tornem a estar empantanegats des les obres d'enllosat de la Banqueta. Ara no haurà d'ésser pas per culpa de la calor.

T.S.F.

PROGRAMES D'AVUI

Radio-Ibérica, 392 metres.—21 hores: Cotitzacions de Borsa, dades meteorològiques, senyals horaria i notícies; Comunicació, conferència pel senyor Ramon J. Crespo; concert pel quartet Radio-Ibérica: Allegretto de l'octava simfonia, Beethoven; Andante amb variacions; tenor senyor Vara de Rueda: Lili d'or, Boungiovanni; "Gitana mia", Mediavilla; quartet op. 11, Tchaikowski; Air de la suite en re, Bach; senyor Vara de Rueda: Romança de "Doña Francisquita", Vives; "Oh, Paradiso", Meyerbeer, 22; Emissions de "La Libertad".

Radio Espanya, E. A. J. 2335 metres: 18 hores: Concert.
Radio París, 1.780 metres.—12.30 hores: Radiocorresponsió: "Si j'etais roi", Adam; "Fin de reve", Bosc; Flirt a Monte Carlo; Comment meurent les femmes; Taty: "An bord de l'etang", violoncello; El Barrio: Première caverne, Bernard; Fille slave, Aubade a Colombine, Foudrain; Romance sans paroles, violi; Supplication, Cazamor; Don José: Reverie, violoncello; Tchin-tchin; Jaille, violi; Originals March, Rico.—16.45: Sessió literària.—12.30 hores: Ultims resultats de les curses, canvis, comunicat Havas.—21: Radiocorresponsió: Radio-Jazz per l'orquestra Marius Cazes.

Torre Eiffel, 2.600 metres: 18 hores: Radiocorresponsió.
Bruxelles, 265 m.—17 h.: Radiocorresponsió: 18: notícies; 20.15: Concert.

Londres, 250.365 metres.—13 hores: Hora de Greenwich i concert pel trio "2 L. O"—15.15: Emissions especials per a aficionats.—16: Concert.—17.30: Sessió infantil.—19: senyals horaris, previsió del temps, primer butlletí de notícies, conferència per Pexel Scholles i notícies locals.—19.30: Programa especial en commemoració del segon aniversari de la B. B. C. F. programa i els detalls d'aquest concert.

CONFERENCIA
Diumenge passat va tenir lloc, al Radio Club Catalunya, davant de nombrosos públics, la conferència del doctor Enric Calvet sobre el funcionament del receptor de galena. Començà explicant el desenvolupament de la radiocomunicació, esmentant els descobriments de Hertz, Branly i Marconi.

Amb elegant estil va descriure el principi de les ondes i la seva propagació a l'èter, així com les desviacions oscil·lants en els transmissors d'espurna.

Després va fer una descripció del funcionament de les antenes i aparells.

T. S. F.

AFICIONATS
La casa J. Esteve Marañal, Ronda de la Universitat, 7, telèfon 33-39 A, us servirà els millors aparells a un preu sense competència.

Complet assortit de peces soltes, les més perfeccionades.
Receptors des de 25 a 800 pessetes.

Per a construir un aparell
de telefonia sense fils, abans que tot és necessari comptar amb l'ajuda d'un bon llibre.

Veniu a la nostra llibreria, i trobareu el millor assortit de tot el publicat de T. S. F.

EDITORIAL POLIGLOTA
Poblet, 8

AVIS OFICIAL DE RADIO BARCELONA

Assabentem al públic que és molt important, pel seu propi interès, que faci totes les compres a les cases que consten en la següent llista:

LLISTA DE SOCIOS

P. Alvià	Aragó, 250
Anglo-Espanyola d'Electricitat, S. A.	Pelai, 12
Coma, Llorens i Bonill, Ltd.	Diputació, 234
Cia. Nacional d'Electricitat, S. A.	Diputació, 290
Exclusives Lot	Passeig de Sant Joan, 19
J. Gänzer	Portal de l'Angel, 19
Lluís Gaumont	Passeig de Gràcia, 46
Josep López Aznar	Casp, 12
Esteve Marañal	Ronda Universitat, 7
Vidua i Nebots de R. Pardo	Balmes, 129 bis
Productes Vivomir, S. A.	Corts Catalanes, 620
Radio Labor	Lepant, 362
Radio Satur	Plaça del Fi, 10
Radiosen	Consell de Cent, 324
Suprema	Pelai, 52
S. E. de l'Acumulator Tudor	Roselló, 198
S. A. Tallers Dalmau Montero	Marquès del Duero, 160
S. A. Telèfons Bell	Via Layetana, 17
Harry Walker	Roselló, 192

COMPRANT EN AQUESTES CASES TINDREU DOS AVANTATGES:

Primer.—La garantia que és una casa formal i que el seu material és indicat per a la recepció de les emissions de la nova estació.

Segon.—Protegeu les cases que donen les emissions de Radio-Barcelona, sense el suport de les quals no tindrien Broadcasting a Barcelona.

El dia 15 sortirà el primer número de la revista gràfica

"RADIO - BARCELONA"

la qual publicará el programa dels seus concerts locals i vegeu.

SUBSCRIPCIÓ PER MONTREU CUMULATIU

Supra anterior: 10.000/20
Una quarta funció: 10.000/20

P. Vinyals	5'
X. X. X.	5'
M. Peirato	2'
R. Mir	2'
P. Celma	2'
A. Batllori	2'
J. Monasterio	2'
J. M. M.	2'
J. D. C.	2'
J. P. G.	2'
J. Font	2'
A. Almazan	2'
J. O. R.	2'
V. Molina	1'50
A. Dupre	1'50
E. Marín	1'50
C. Ll.	1'50
J. S. Ll.	1'50
J. Ubach	1'25
C. C. F.	1'
P. M. C.	1'
L. Lloch	1'
M. Pérez	1'
F. Batlle	1'
J. Olivé	1'
J. Oriol	1'
J. Giralt	1'
S. Martí	1'
S. Ll.	1'
M. F.	1'
J. B. C.	1'
P. Muset	1'
J. G. B.	1'
N. F. M.	1'
A. Gay	1'
F. Ll. F.	1'
E. F. V. F.	1'
J. G. G.	1'
J. S. M.	1'
J. Guarro	1'
M. Colomé	1'
M. Barceló	1'
R. Castells	1'
J. Belancourt	1'
F. Aragones	1'
W. Ribas	1'
J. Serret	1'
N. N. G.	1'
J. Ribas	1'
F. Cruz	1'
C. Oddone	1'
A. G. B.	1'
J. D. A.	1'
G. Falp	1'
F. R. T.	1'
P. Falco	1'
J. Perons	1'
L. Quemada	1'
E. S. O.	1'
P. B. R.	1'
J. P. R.	1'
E. L. S.	1'
J. Alvarós	1'
R. González	1'
D. Torus	1'
L. Massons	1'
J. Fargas	1'
J. Col.	1'
J. Mir	1'
A. A.	1'
J. Purull	1'
R. Gallart	1'
J. Rof	1'
R. A. S.	1'
J. G. F.	1'
S. B. E.	1'
M. B. F.	1'
A. Torras	1'
A. Thomas	1'
A. Balb	1'
M. Benlloch	1'
J. Ramon	1'
L. M. F.	1'
N. Palmada	1'
J. Novell	1'
S. Garcia	1'
A. Llorens	1'
V. Blanch	1'
C. C. G.	1'
C. S. N.	1'
A. C. C.	1'
D. M.	1'
M. Cabot	1'
M. Ribá	1'
B. M. R.	1'
E. B. A.	1'
A. M.	1'
E. B. M.	1'
J. Salladinas	1'
F. Pérez	1'
J. Roura	1'
J. Alvarós	1'
J. R. T.	1'
M. T. R.	1'
A. Estrany	1'
L. M. M.	1'
F. F. M.	1'
J. Bassas	1'
B. Masdeu	0'50
R. Badia	0'50
J. Bombi	0'50
J. Salas	0'50
A. Barceló	0'50
X. X.	0'50
J. Palmada	0'50
F. F. P.	0'50
B. Garcia	0'50
Total	10.100/20

Seguiu la subscripció.

LES SARDANES

LLISTA D'AUDICIÓNS

Heu aquí la relació d'audicions que es donaran els dies que s'assenyalen, en els llocs i hores que també s'indiquen:

Dissabte, a la nit:
Foment de la Sardana de Barcelona, La Violeta de Clavé, Reco Comtal, 17, cobla Barceño.

Agrupació Pàtria, cobla Arbuñols.

Diumenge, al matí:
Plaça del Marquès de Montroy, Badalona, cobla Principal Barcelonina.

DELS TUTJATS ELS TEATRES

EL DE GUARDIA

El jutjat del Sud, durant les seves hores de guardia, ha instruït vint diligències, ingressant als calabossos cinc delinqüents.

Ha estat substituït pel de la Concepció, secretaria del senyor Dalmau, al qual substituirà el de l'Hospital, secretaria del senyor Pastor López.

PRESA DE POSSESSIO

Ahí al matí, amb la solennitat que cal, jurà el càrrec el nou president de la Sala segona del civil, senyor Josep Maria Camós Bado. Tot seguit prengué possessió del càrrec.

A LES SECCIONS DE L'AUDIENCIA

A la primera es veié, a porta tancada, un judici oral contra un individu acusat de raple amb mires deshonestes. Se li retirà l'acusació.

A la segona es veié la causa contra Francesc Parada Brismont, el qual pujà a la vorera amb un camió i matà Maria Anna López Muñoz. El fiscal creu que el fet és degut a imprudència i demana per a l'acusat un any i un dia de presó correccional i indemnització de 10.000 pessetes a la família de la víctima.

A la tercera seia al bano de les acusats Pere Conti, el qual l'any 1918 havia de dur una partida de carbó de Pera Bosch al moll i se'l quedà. El fiscal demana per al processat un any, vuit mesos i vint-i-un dies de presó correccional, accessòries i costes.

LA MÚSICA

L'ORFEO CATALA

"Un segle de música a Barcelona". Desitjós l'Orfeó Català d'aportar el seu tribut a la commemoració del centenari del naixement d'En Clavé, ha organitzat per al diumenge vinent, dia 16, un concert en el qual la figura del gran músic-poeta apareix centrada dins l'evolució musical barcelonina, catalana diriem millor, en el passat segle XIX. Així, tota la valor de l'obra d'En Clavé, obra de recordament de l'ànima d'un poble, en la més espiritualment subtil de les seves manifestacions, la música apareix clara i evident a la vivíssima llum dels fets.

Partint d'En Sor, l'extraordinari músic català que a disset anys oferí a l'admiraçió dels barcelonins l'òpera "Telemaco", de la qual l'Orfeó Català té el goig de poder oferir l'audició d'importants fragments retrobats en vells manuscrits, ultra plana de les seves característiques peces de guitarra que el feren famós a tot el món, i passant pel mestre Obiols, el qual representà a Barcelona la culminació de la influència italiana, l'Orfeó Català ofereix en aquest concert una visió resumida, però completa, de la personalitat poderosa d'En Clavé en els diversos aspectes, amb l'audició de la famosa i representativa cançó "L'enyorment", acompanyada de la típica guitarra tal com feia el mateix Clavé, de la contratrada "La font del roure", per a cor d'homes, record dels populars balls claverians i de les seves cabdals obres corals "Les flors de maig", "El somni d'una verge" i "Els pescadors".

De Clavé ençà, l'art musical a Catalunya ja no és una ànima i una fessomia ben pròpies i inconfusibles; així resurt de les obres que integren la tercera part del concert que esmentem, obres dels seguidors i continuadors del gran percurs, els mestres dels nostres dies Rodoreda, Pedrell, Nicolau, Morera, Sancho Marraco i Pérez, en les quals podem dir també que en certa manera es resumeix la més moderna evolució de l'art coral a la nostra terra, robustíssima manifestació del nostre esperit que admira ja els més cultes pobles del món. L'Orfeó Català ha cregut que era aquesta la millor manera d'honorar la memòria d'En Clavé.

El Gran Motro d'Ità

Abans d'ahir la Companyia del Gran Motro d'Ità va realitzar una prova del servei, invitant-hi l'alcalde, els tinentes d'alcalde i els regidors jurats. La Premsa no hi fou convidada.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

La Facultat de Medicina

Abans d'ahir es reuní la Facultat de Medicina per parlar de l'original nomenament del seu degà, senyor Serés. La reunió acabà passada mitja nit.

Ahí les aldues donaren al senyor Serés l'entusiasme rebuda que es mereix el valeros doctor.

SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA

Dià 13 de novembre de 1924

1. SITUACIÓ ATMOSFERICA GENERAL A LES 7 DEL MATI. (Observacions d'Europa Nord d'Àfrica i Atlàntic, rebudes per telegrafia sense fils):

No hi ha hagut grans modificacions en la distribució general atmosfèrica de l'occident europeu, regnant en general bon temps a tot arreu, doncs les pluges que s'observen a França i a Anglaterra són d'escassa importància.

La depressió del Sud d'Itàlia té tendència a intensificar-se, corresponent al migdia de França i a la Mediterrània balear vents freds i moderats de la regió del Nord.

2. VENTS SUPERIORES A BARCELONA. Sondages de l'atmosfera lliure a les 13 hores

Altitud en metres: 250, 500, 1000, 2000, 3000, 4000, 5000, 6000, 7000, 8000
Direcció: W. WSW. NW. NNE. NNE. W. SSW. WSW. W. W.
Velocitat en metres per segon: 3, 2, 4, 7, 4, 0, 2, 4, 5

OBSERVATORI METEOROLÒGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7, 13 i 18 hores.
Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 766,3, 765,9, 766,4. — Termòmetre sec: 12,9, 17,0, 14,6. — Termòmetre humit: 11,1, 14,0, 12,2. — Humitat (centèsimes de saturació): 79, 70, 74. — Direcció del vent: N. N., N. — Velocitat del vent en metres per segon: 6, 4, 1. — Estat del cel: quasi seré, quasi seré, nuvolós. — Classe de núvols: cúmulus-nimbos-cirrus; fracto-cúmulus.

Temperatures extremes a l'ombra
Màxima: 19,7. — Mínima: 10,5. — Mínima a l'ombra de terra: 9,1. — Oscil·lació termomètrica: 9,2. — Temperatura mitja: 15,1. — Precipitació aigua: des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data: 0,0 mil·límetres. — Recorregut del vent en igual temps: 50 quilòmetres.

3. VENTS SUPERIORES A BARCELONA. Sondages de l'atmosfera lliure a les 13 hores

Altitud en metres: 250, 500, 1000, 2000, 3000, 4000, 5000, 6000, 7000, 8000
Direcció: W. WSW. NW. NNE. NNE. W. SSW. WSW. W. W.
Velocitat en metres per segon: 3, 2, 4, 7, 4, 0, 2, 4, 5

OBSERVATORI METEOROLÒGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7, 13 i 18 hores.
Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 766,3, 765,9, 766,4. — Termòmetre sec: 12,9, 17,0, 14,6. — Termòmetre humit: 11,1, 14,0, 12,2. — Humitat (centèsimes de saturació): 79, 70, 74. — Direcció del vent: N. N., N. — Velocitat del vent en metres per segon: 6, 4, 1. — Estat del cel: quasi seré, quasi seré, nuvolós. — Classe de núvols: cúmulus-nimbos-cirrus; fracto-cúmulus.

Temperatures extremes a l'ombra
Màxima: 19,7. — Mínima: 10,5. — Mínima a l'ombra de terra: 9,1. — Oscil·lació termomètrica: 9,2. — Temperatura mitja: 15,1. — Precipitació aigua: des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data: 0,0 mil·límetres. — Recorregut del vent en igual temps: 50 quilòmetres.

4. VENTS SUPERIORES A BARCELONA. Sondages de l'atmosfera lliure a les 13 hores

Altitud en metres: 250, 500, 1000, 2000, 3000, 4000, 5000, 6000, 7000, 8000
Direcció: W. WSW. NW. NNE. NNE. W. SSW. WSW. W. W.
Velocitat en metres per segon: 3, 2, 4, 7, 4, 0, 2, 4, 5

OBSERVATORI METEOROLÒGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7, 13 i 18 hores.
Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 766,3, 765,9, 766,4. — Termòmetre sec: 12,9, 17,0, 14,6. — Termòmetre humit: 11,1, 14,0, 12,2. — Humitat (centèsimes de saturació): 79, 70, 74. — Direcció del vent: N. N., N. — Velocitat del vent en metres per segon: 6, 4, 1. — Estat del cel: quasi seré, quasi seré, nuvolós. — Classe de núvols: cúmulus-nimbos-cirrus; fracto-cúmulus.

DELS TUTJATS ELS TEATRES

ROMA. — L'extrema dreta

Aquesta nit en aquest teatre es representà el poema en un acte d'En Josep M. de Sagarra "Cançó de la verba", amb el següent repartiment: Moça, senyora Baró; Rodacinos, senyor Montero; El soldat, senyor Gomez; El company, senyor Ferrandis. Immediatament tindrà lloc l'audició de conferència sobre "El teatre polític", pel poeta En Josep M. de Sagarra. El tema d'aquesta conferència escollit per En Sagarra ha estat no fa gaire temps el leit-motiu de les converses de la gent de lletres i d'una pila d'articles. Es un tema que ha suscitat sempre l'interès de la gent de teatre per tractar-se d'un temà tothora actual. En Sagarra ens diu sobre aquesta qüestió en la seva conferència els seus punts d'obir, interessants no sols per tractar-se d'un conreador d'aquest gènere de teatre, sinó com a espectador i com a crític.

A continuació de la conferència es farà estrenar el poema escènic en tres actes, original del conferenciant, "Fidelitat", amb el següent repartiment: Elvira, senyora Vila; Antonio, senyora Morera; Valent, senyor Davi Segimon; senyor Lluells; Francisco, senyora Xatari; Jeroni, senyor Aymerich; Moscatell, senyor Barboza; Jep, senyor Galcerán; Miquel, senyor Biosca; L'ermít, senyor Teixidó; La delicada, senyoreta Rodríguez; Clara, senyora Gay; Rosa, senyora Redó; Dues veïnes, senyoretes Joire i Arroyo.

NOU. — Estrena del poema "El anillo de Lucrecia". Lletra dels senyors Leopold Vorró i Lluís Anglada. Fragment musical del mestre Auli.

Aquesta producció dels nostres companys en la premsa, estrenada abans d'ahir, va ésser molt ben rebuda pel públic, car el sàinet és dels de bona llei i els autors han sabut fer bellugar els tips amb especial encert.

La partitura del mestre Auli és discreta i no desentonada del caient que té el sàinet.

La companyia del Nou hi donà una bona interpretació, en totes les obres que representa aquella companyia.

Segons se'n assabenta, s'està ara assajant al Nou la sarsuela en tres actes "El abanico de S. M.", l'acció de la qual es desenrotlla a la Cort d'Espanya durant el regnat de Carles IV.

Són els autors el vell escriptor Tomás Luceño i el periodista madrileny senyor Moya Rico. La música és del mestre San José.

VICTORIA. — Pròxim: estrenes d'autores catalanes.

Per a la setmana vinent s'annuncia l'estrena d'una obra lírica d'En Puig i Ferrater, en col·laboració amb els mestres Caparrós i Garriga, "A les illes del Volga".

També el mestre Morera té enlles una nova producció, aquesta vegada espanyola, "El cantar de la jota".

D'altres autors locals la mateixa empresa té oferides "El aventurero", de Tàrraga i Rizo, música del mestre Demond; "El rey del fox y del schimmy"; "La vicaria", d'En Planas de Tàrraga i mestre Parés; i "La detective", del mestre Ramon Bolet.

ELS DEU MANAMENTS

no són regles, el mer compli-
ment de les quals es consideri
com un tribut a Déu

Són els principis fonamentals
sense els quals el Gènere Humà
no podria socialment viure

ELS DEU MANAMENTS
no són simples lleis:
són LA LLEI

COLISEUM

AVIAT

Els Deu Manaments

visió sorprenent dels grans moments
de les civilitzacions preterites

Direcció: CECIL B. DE MILLE

Arranjament musical escrit per Huc Reisenfeld; del RIALTO de
Nova York, interpretat per una gran orquestra dirigida per A. TORRENS

PELLETERIA

LA SIBERIA

Rambla de Catalunya, 15 | Coris Catalanes, núm. 624

IMMENSEA COL·LECCIO DE MODELS D'ADRICIS TROIS-QUARTS

Assortit esplèndid de Renards, Exarps i
tota mena de confeccions a preus de
gran reclam

Pells per adornament de vestits a
preus verament de fàbrica

CURTICIO I TENYIT DE TOTA MENA DE PELLIS FINES

NORMA DE LA CASA: Vendre a preus tan reduïts que no admeten competència

POMPES FUNEBRES

Funerària de Sant Josep

VILADOMAT, 135 (tocant a la Gran Via) Telèfon 983 H.

SUCURSALS A TOTES LES BARRIADES

Aquesta Empresa no pertany a cap Trust

Josep Sauleda

Fàbrica de lones, lonetes
i teles per a espadenyas

Sant Pol de Mar (Barcelona)

CARPETS DE COCO

VERITABLES BELGES SMYRNA
I ALTRES TIPUS IMITACIO
LES MILLORS QUALITATS ALS MILLORS PREUS

8 TRAFALGAR -- 8 Fill d'A. Puig Uson

DEBILITAT SEXUAL

Curació ràpida de la impotència, este-
rilitat i vellos prematura amb l'antiga i
renomada **POMADA FORTIFICANT**, de
Rodríguez de los Rios. Es inofensiva i produeix un efecte meravellós a la pri-
mer frega. Empra-la anticipadament evita el contagi de tota mena de malat-
ies perilloses, causant infalible per als matrimonis que no tenen fills. Dos pessets
pot a totes les principals farmàcies i drogueries d'Espanya i Amèrica. A Barce-
lona: Vda. de Salvador Alsina, passatge del Crèdit, 4. A l'estranger: Sra. E. Duran,
8, en C., Tetuan, 9 i 11, Madrid.

Ses paraules son
dolces...

... però
l'intensitat del seu olor
a tabac, tal vegada, molesta.
Deixi fondre en la seva boca de 4
a 6 TABLETES GABA i la forta olor
del fumar amb excés serà substituïda
per una altre d'agradosa i atraient.

**COM OREIG
DE PRIMAVERA**

Il·lur aroma exquisit sedrà. Protegiran
demés la seva gola en sortir del Teatre
o del Ball i l'immunitaran contra les
corrents d'aire, ja que desti-
fegen i fortifiquen les
vies respiratòries.

DE VENDA EN CAPS BLAVS. EN TOTES
LES FARMACIES I CENTRES D'IMPORTACIO

TAFANER

MENJARS CASOLANS

ABONAMENTS

14 àpats	25 pessets
30 "	50 "
1 àpat	2'50 "

Tres plats, postres, pa i
sense mesura. En aquesta cas-
trobareu 15 plats distints per
escollir.

Cardenal Cassanyes, 15 i
pla principal

BILLAR

Ocasí, es ven, Viladomat, 122.

MILLER

ESTUFES Amb cremador patentat per a petroli

LEGITIMES Calafacció "MILLER" la més perfecta

AMERICANES Higienica-Practica-Económica

Garantia absoluta: La Casa MILLER
autoritza a tots els venedors de la le-
gitima estufa MILLER, per a tornar
íntegre el seu import, dins de les 24
hores de la seva adquisició, tan aviat
com quedi comprovat que despede-
ixen fum o fortor, o per qualsevol al-
tre imperfeccionament corrent en la
majoria d'estufes a petroli.

EXIGIU SEMPRE AQUESTA FERMA GARANTIA
De venda als millors establiments de forreteria, fumisteria,
basers, drogueries, etc., de tot Espanya.

Agència exclusiva: V. SOCIATS - Rambla dels Estàdis, 11 - BARCELONA

HIPNOTISMO

A Desperta V. poder ser riu, misterios
poder que encanta i fascina a homes
y mulleres, influència en pensaments,
domina sus deseos y hace de V. el
duño supremo de todas las situaciones.
La vida es una línea de balancetes posibi-
lidades para aquellos que dominan los
secretos de la influencia hipnotica; para
aquellos que desearian su poder magico.
V. puede aprender en su casa,
con su familia y sus amigos, a utilizar su
medicina, guiar la sanidad y el
amor, alimentar sus reves, gratificar sus deseos, aliviar las preocupaciones y las
penas, aumentar la memoria vencer la dificultad domestica, divertir de la manera mas
agradable que jamás se ha visto y desarrollar una maravillosamente magnifica fuerza de
voluntad por medio de la cual podrá V. vencer todos los obstáculos que se interpongan a
su fin. V. puede hipnotizar a las personas instantaneamente - rido como un
relojero - dominar V. o dominar a cualquier persona en cualquier hora del dia o de la
noche - desterrar el dolor y los sufrimientos. Nuestro libro gratis le dice a V. los secretos
de esta ciencia maravillosa. Explique detalladamente la manera de usar esta poder para
mejorar las condiciones de la vida. Los milagros del Evangelio, los aconteci-
mientos, los hombres de negocio y las famas de la buena sociedad lo han
enfundido exitosamente. Recibirá a todo el mundo y se cuenta todo. Lo recibirá a fin
de adquirir nuestro Instituto. Pídale hoy incluyendo si lo desea algunos sellos de correo
de su país para ayudar en los gastos de porte y la expedición.

El franquico de una carta recia. Franqueo de 40 centimos.

Dirección: RAGE INSTITUTE, Dept. #126 A, 41 rue de la Libr., n.º 8, Paris, Francia.

VICHY CATALA

Aigua mineral natural -- Digestiva -- Excel·lent per a taula -- De venda a tot arreu